

tage Forholdene, som de i den store Almindelighed kunne antages at vise sig, og naar det kan antages, at Bestemmelsen i det Hele vil virke heldbringende, maa man søge at fuldstændiggjøre den ved Detailbestemmelser, hvorved de væsentligste Misbrug, som den kan antages at blive Gjenstand for, kunne bringes til at forsvinde. Naar man gaar ud fra den Forudsætning — og jeg tror desværre, at det er en Forudsætning, fra hvilken man maa gaa ud — at de arbejdende Klasser ikke i saa stort Omfang, som ønskeligt er, arbeide for at sikre deres Fremtid, maa det blive Hovedopgaven for Lovgivningen at se til, hvorledes det er muligt at tvinge dem, at hjælpe dem dertil, og at stille dem under saadanne Vilkaar, at den Utilbøielighed, de have til at sørge for deres egen Fremtid, kan modvirkes. Jeg har for adskillige Aar tilbage været med ved en Raadslagsning, hvor disse Spørgsmaal bleve fremdragne, hvor Bestræbelsen gik i denne Retning, og hvor der navnlig var Spørgsmaal om, hvorledes man skulde stille sig saavel til Sygekasser som til Alderdomsforsørgelseskasjer. Det blev da udtalt af en Mand, som havde stor Erfaring i den Slags Ting, at det ikke vilde være nødvendigt, men endog tilbørligt at hjælpe paa Sygekasserne, idet der i Forveien var en ikke ringe Tilbøielighed hos den arbejdende Befolkning til at forsikre sig selv gennem Sygekasser. Det blev udtalt, at man ved at deltage i Byrden f. Ex. med Halvdelen kunde frembringe det praktiske Resultat, som blev omtalt af den høitagede Minister, nemlig det, at den Mand, der ellers vilde have forsikret sig for, lad mig sige 10 Rd. i Tilbid til den Hjælp, der ydedes ham, kun vilde forsikre sig for 5 Rd., og man vilde da ganske sikkert virke imod Penfigten. Samtidig med, at dette blev udtalt med Hensyn til Sygekasser, blev imidlertid netop det Modsatte udtalt med Hensyn til Alderdomsforsørgelseskasjer, idet der blev sagt, at Tilbøieligheden til at forsikre sig deri var overmaade ringe, ja næsten for Intet at regne; det var saa godt som umuligt at bringe den arbejdende Klasse til at gjøre Noget for sig selv i den Retning. Dette have vi ogsaa, som det forekommer mig, hørt bekræfte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger), der leilighedsvis omtalte de Klager, som ere fremkomne over, at Livrente- og Forsørgelsesanstalten i saa ringe Grad har været i Stand til at skaffe sig Indgang omkring i Landet. Der er, som det ærede Things Medlemmer ville vide, ad privat Veie gjort forskellige Forsøg paa at fremkalde Tilbøielighed hos Arbejderbefolkningen til Selvforsørgelse, og navnlig til Alderdomsforsørgelse. Dette Formaal gjorde sig saaledes gjældende, da man stiftede den lille Bank, der bestaar her i Kjøbenhavn under Navn af Arbejderbanken, idet denne Banks Overskud skal benyttes til Fordel for de Personer, som igennem den ville skaffe sig Al-

derdomsforsørgelse, og Virkningen vil altsaa blive den, at de Arbejdere, som forsikre deres Alderdom gennem det nævnte Institut, ville opnaa en rigeligere Forsørgelse i deres Alderdom end den, som ellers efter de almindelige Regler for Livsforsikringer og Livrenter vilde være bleven dem tilbel. Jeg tror nu, at Bestræbelse af den Art, jeg her har tilladt mig at nævne, glæde sig ved en almindelig Villigelse og Tilslutning, og Spørgsmaalet bliver da, om dette, som anses for at være ubetinget prisværdigt, naar det er et Pengeinstitut, der haves med et saadant Formaal, bliver ubetinget forkasteligt, naar der gives Anvisning paa, at Statskassen skal træde hjælpende til i saadanne Tilfælde? Det er det, der er stet ved Lovforslagets § 3. Jeg hører ikke til dem, som tro, at der derved vil blive paalagt Statskassen nogen betydelig Byrde. Jeg tror, at de faktiske Forhold ere saaledes, at Tilbøieligheden til Selvforsørgelse er saa ringe, at selv om Statskassen skulde yde lige saa meget til, som der paa den Maade efter almindelige Regler vilde tilflyde de Arbejdere, som havde sørget for sig selv, vilde det ikke blive nogen betydelig Sum, om hvilken der vilde blive Spørgsmaal. Den vilde efter min Mening paa ingen Maade gaa op til en Million eller til en halv Million, ja, jeg tror ikke engang til Hundrede Tusinde; men jeg skal tilføie, at jeg tror, at dersom jeg i saa Henseende maatte tage feil, dersom det blev en ikke ringe Sum, som Statskassen paa denne Konto vilde komme til at styde til, maatte man i høj Grad glæde sig derover. Jeg tror, at det Tilfud, der paa denne Maade blev ydet af Statskassen, vilde komme igjen under mange andre Konti, saaledes at Resultatet vilde blive en ubetinget Fremgang i det almindelige Velvære. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at det vilde være meget kunstigt, dersom Arbejderen kunde indrette sig saaledes, at han standsede med sin Selvforsørgelse akkurat paa det Punkt, der er nævnt i Lovforslagets § 3. Nei, naar en Mand først er kommen ind paa og har faaet Vane til Sparommelighed, ønsker han at opspare saa meget som muligt, og han vil da gaa ud over den Grændse, der er sat som maksimal i § 3; men, saasnart han er kommen dertil, vil Fordringen til Statskassen fuldstændig falde bort. Den Grændse, der er sat i § 3, er meget beskedent, idet den for en enkelt Person i Kjøbenhavn er sat til 300 Kr. Ved 300 Kr. forstaar jeg, saaledes som jeg læser § 3, Totalindtægten, inklusive hvad den Vedkommende har sikret sig ved Selvforsørgelse. (Afbrydelse.) Sa, jeg kan kun sige, at jeg under nærværende 1ste Behandling anser det for mindre Væsentligt, hvorledes Paragrafen kan forstaas. Det ærede Medlem her foran (Fenger) omtalte slet ikke § 3, idet han affærdigede den med den Bemærkning, at den var uklar. Dette kan gjerne være, men ved en 1ste Behandling som denne forekommer det mig, at man maa se at bringe en